

RESİM- İŞ EĞİTİMİNDE İLKOKUL ÖĞRENCİ RESİMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Çiğdem Doğan
Niğde Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi
Resim-İş Öğretmenliği Anabilim Dalı
cigdemdogan_22@hotmail.com

Özet

Eğitim sisteminin temel yapı taşlarından biri öğretmendir. Resim öğretmenleri öğrencilerin yaratıcılıklarını geliştirmede, onların resme olan ilgilerini arttırmada, öğrencilere sanatsal görüş kazandırmada oldukça önemli bir role sahiptir. Resim öğretmenlerinin not verme yöntemi, öğrenci çalışmalarını değerlendirme şeklindedir. Lisans öğrencilerinin değerlendirme yaparken sanatsal düzenleme elemanları ve ilkelerini iyi bilmesi, öğrencilere öğretmesi, bu elemanlara ve ilkelere göre resimleri değerlendirmesi gerekmektedir.

Bu araştırmada ilkokul 4. sınıf öğrencilerinin resimlerinin değerlendirilmesinde, akademisyenler ve onların yetiştirdiği son sınıf lisans öğrencilerinin yaptıkları puanlamaların tutarlı olup olmadığının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde yapılan araştırma ilişkisel araştırma modeli niteliğindedir. Araştırmada ilkokul da öğrenim gören öğrenci resimleri üçlü Likert şeklinde yeterli, yetersiz ve kısmen yeterli olarak puanlanmıştır. Resimler, her bir maddeden maksimum üç, minimum 1 puan alacak şekilde puanlama anahtarı oluşturulmuştur. Araştırmada ilkokulda öğrenim gören 10 tane 4. Sınıf öğrencisinin yaptığı resimler değerlendirmeye alınmıştır. Değerlendirmeyi yapacak olan grup ise; Niğde Üniversitesi Resim-İş Öğretmenliği Bölümünde görev yapan 5 akademisyen ve Niğde Üniversitesi Resim-İş Öğretmenliği Bölümünde son sınıfta öğrenim gören 5 lisans öğrencisidir.

Anahtar Sözcükler: Sanat Eğitimi, Sanatsal Düzenleme Elemanları ve İlkeleri.

EVALUATING ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS PICTURES IN ART TEACHING

Abstract

One of the basic constituents of the education system is teacher. Art teachers have a particularly important role in developing creativity of students, improving their interest in painting and gaining artistic vision. Grading method of the art teachers is to evaluating students' paintings. Undergraduate students need to know the elements and the principles of artistic composition when they evaluate and they also need to teach students these elements and principles.

The aim of this study is to compare the academicians and the final year undergraduate students whether they are consistent on scoring when they evaluate the paintings made by the fourth year elementary school students. In line with this purpose, the study is a relational research model. Paintings of the elementary school students in the study scored in the form of three-point Likert; adequate, inadequate and partly adequate. The grading key was created in the form of the paintings get 3 point max and 1 point min for each matters. In the study, 10 paintings made by the fourth year elementary school students were evaluated. The group evaluating paintings are consist of 5 academicians and 5 final year undergraduate students in the Department of Art Teaching in Nigde University.

Key Words: Art Education, The Elements and The Principles of Artistic Composition.

GİRİŞ

Sanat Eğitimi

Bir çeşit sistemli çalışma etkinliği olan sanat, insana özgüdür. “Hayatın yerini tutması, insanla çevresi arasında bir denge sağlaması sanatın niteliğini ve gerekliliğini önemli kılar” (Fischer, 1995: 9). Fischer’in sözünü ettiği sanat kavramı, birey ile çevresi arasındaki denge, doğayı, nesnelere, evreni anlama, görme, tanımlama, farklı bakış açıları geliştirme, duyu organlarını kullanabilme gibi etkililiğinden bahsettiğini söylemek mümkündür. Sanatın bireyler arasında etkili olabilmesi ancak iyi bir sanat eğitimi almaları ile mümkün olacaktır.

Söylemez’e (2004) göre, sanat eğitimi; var olan yapıcı, yaratıcı, yorumlayıcı yetenekleri uyandıran, geliştiren, bireyin kendini değerlendirmesi ve kendini tanıması yönünde bilinçlenmesini sağlayabilecek gibi önemli sayılabilecek hedeflere varmada yardımcı olan bir alandır (393-401).

Doğan’a (2004) göre, Sanat eğitimi; bireyin özgün yaratıcılık yönünü geliştiren, bu yetinin kaybolmaması için çabalayan bir amaç taşımalıdır. Sanat eğitiminin bir toplumun düşüncesini, yeteneğini, duygularını, kişiliğini biçimlendiren, renklendiren, güçlendiren bir olgudur (398-391).

Artut (2001) ise, sanat eğitimi; bireyin tüm ruhsal ve bedensel eğitimi bütünlüğü içinde estetik duygularının geliştirilmesi, yetenek ve yaratıcılık gücünün olgunlaştırma çabası olarak tanımlamaktadır (89).

Sanat eğitimi, insanın genel eğitimi içerisinde önemli bir yere sahiptir. Yaygın bir biçimde düşünüldüğü gibi, sanat eğitimi doğru bir eğitim yaşantısından geçen, amaçları iyi tespit edilmiş sanat eğitimi alan birey, dünyayı daha anlamlı yaşar, maddeyi değiştirir ve yeniden biçim verir, yaratıcı olmanın özgürlüğünü ve insan olmanın yüceliğini yaşar (Baler, 1990: 93).

İnsandaki yaratıcı gücü ortaya çıkarmak, onu özgür, yapıcı, araştırmacı kılan, düşünen, üretken bireyler haline getiren en önemli derslerden birisi bilinçli yapılan sanat eğitimidir (Aykaç, 2004: 221). Bilinçli sanat eğitiminin en önemli elemanı öğretmendir ve aynı derece önemli olanın, öğretmenleri yetiştiren akademisyenlerin olduğu düşünülmektedir. Bireylerin tüm yaşantıları boyunca, kendilerini ifade etmelerinde önemli bir yere sahip olan çocukluk dönemi oldukça dikkat çekici olduğu söylenebilir. Bu dönemde eğitimcilerin yaklaşımları, çocuğun bilgi ve becerilerine uygun yöntemlerin ve değerlendirmelerin belirlenmesi açısından fazlasıyla önemli olabilir. İçinde yaşanılan toplumun ve toplumu oluşturan bireylerin yetiştirilmesinde birinci derecede sorumlu kişiler öğretmenler olduğu söylenebilir. Böylesine önemli bir misyonu bulunan ve bu bağlamda toplumun sanatsal ve kültürel gelişiminde etkin rol oynayan resim-iş öğretmenlerinin nitelikli bireyler yetiştirilmesinde büyük bir önem taşıdığı düşünülebilir. Ancak nitelikli resim-iş öğretmenlerinin yetiştirilmesinde büyük önem taşıyan ana sanat atölye derslerinin uygulanmasında çeşitli sorunların olduğu görülmektedir.

Eğitim Fakültelerinin resim-iş öğretmenliği programı incelendiğinde eğitim derslerinin yanı sıra, alan dersleri teorik ve uygulama olarak kendi içinde ayrılır. Alan derslerinin uygulama kısmında dersin öğretim elemanı ile öğrenci arasında usta çırak ilişkisi gibi dersin yürütülmesi önemlidir. Öğretim elemanı bilgi ve tecrübesini öğrenciye aktarır, öğrencide aldığı sanat bilgisinin üzerine eğitim derslerinden öğrendiği formasyon bilgilerini de katarak iyi bir öğretmen veya akademisyen olarak yetişir. Ancak 1997 yılında yeniden yapılandırma gereği Eğitim Fakültelerinin resim-iş öğretmenliği programında, alan derslerinin uygulaması 8-16 saatken, 6 saatle sınırlandırılmış ve bu sebepten dolayı da alan derslerinin uygulama aşamasında yetersiz bilgi ve deneyime sahip öğrenciler yetişmesi yapılan araştırmalarla ortaya çıkmıştır. Lisans öğrencisi, sanat eğitiminde temeli oluşturan sanatsal düzenleme elemanları ve ilkelerini bile tam olarak öğrenmeden mezun olmaktadır (Şahan, 2010: 256). Alanında uzman olan öğretim elemanlarınca yetiştirilmesi gereken lisans öğrencisinin, öğretmen veya akademisyen olduğu zaman öğrencilerine iyi bir eğitim verebilmesi için öncelikle kendi alanının uygulama kısmında yeterli olması gerekmektedir.

Sanatsal Düzenleme Elemanları Ve İlkeleri

Artut'a (2006) göre; Sanatçının öznel yapısının dışında, sanat ürününü oluşturan veya ürünün sanatsal bir nitelik taşımasında etkili ve önemli olan bazı unsurlar vardır. Bunlar sanatsal düzenleme elemanları ve ilkeleridir. Aşağıda bu eleman ve ilkelere kısaca değinilmiştir.

Çizgi: Görsel bir anlatımda, ilk anlatım ögesidir. Temel sanat eğitimi çalışmalarında ele alınması gereken ilk konu çizginin anlatım olanakları bakımından araştırılmasıdır diyebiliriz.

Renk: Fiziksel olarak renk, güneş ışığından çıkan bir enerji yayılımı olarak düşünülür. Dolayısıyla renk, ışığın cisimlere çarptıktan sonra yansarak görme duyumuzda bırakmış olduğu etkidir. Renk özel bir dildir. Bazen bir gölge, bazen bir form elemanı olarak ifade gücünü yükseltir (Artut, 2006: 145).

Biçim-Form: Üç boyutlu bir nesnenin doğal yapısını, varlığını tanımlar. Yani bir sanat eserinin yapı bakımından kuruluşudur. Bir sanat yapıtının biçim, çizgi, renk, leke ve dokudan oluşan son halidir (Artut, 2006: 151).

Doku: Aynı anda iki duyu organımızı harekete geçirir. Bir anda obje hakkında fikir sahibi olmamızı ve yüzeyi plastik açıdan daha etkili olmasını sağladığını söyleyebiliriz.

Mekan: Her türlü form çalışması bir mekan düzenlemesi olarak niteleyebiliriz.

Denge: Sanat ürününü oluşturan bütün sanat elemanlarının kompozisyon oluşturacakları şekilde dağılımlarıdır diyebiliriz. Doğanın içinde de bulunan denge formlar arasındaki birlikteliği, bütünlüğü oluşturduğunu söyleyebiliriz.

Ritim: Birbirini izleyen düzenli tekrarlardır diyebiliriz. Doğadaki var olan ritmik hareketlilik nasıl ki bir uyum içinde ise, sanat yapıtını güçlendiren, uyum sağlayan da bu hareketliliğin oluşturduğu ritimlerin olduğunu söyleyebiliriz.

Zıtlık: Evrende her şeyin karşıtlıklar dengesi içinde oluştuğunu görürüz. Zıtlıkla beraber hareket, varlık, süreç vardır diyebiliriz. Sanat açısından değerli görülen her yapıtta çok iyi çözümlenmiş zıtlık bir denge vardır diyebiliriz.

Oran: Nesnenin kendi içinde veya başka nesnelere renk, biçim, leke anlamında ya da boyutlar arasında dengeli bir bütünlük oluşturulmasına yönelik estetik ilişkilerdir(Artut, 2006: 152).

Bütünlük: Çalışma yüzeyi üzerinde, tasarım elemanlarının tümünün, tasarım ilkeleri doğrultusunda estetik bir bütünlük oluşturmasıdır(Buyurgan, 2001: 70).

Çeşitlilik: Değişiklikler ve zıtlıklarla durağan, sürekli olanı değiştirmeye ve hareket kazandırmaya yönelik tasarım ilkesidir.

İlkokul 4. Sınıf (9-12 Yaş) Çocuğunun Resimsel Özellikleri

Bu çalışmada ilkököl 4. sınıf öğrencilerinin resimlerinin değerlendirilmesinde, akademisyenler ve onların yetiştirdiği son sınıf lisans öğrencilerinin yaptıkları puanlamaların tutarlı olup olmadığının karşılaştırılması amaçlandığından, rastlantısal olarak ilkököl 4. Sınıf öğrencileri seçilmiştir bu sebeple araştırmanın gereği olarak ilkököl 4. Sınıf çocuğunun resimsel gelişim ve özelliklerini bilmek faydalı olacaktır.

Bu yaş çocuğunun dil gelişimi artmış ve duygularını anlatma yolu olarak resmin yerini sözel anlatma yolu almıştır. Resimlerindeki heyecan azalmış ve bir kuruluk söz konusudur. Bu yaş çocuğunda gruplaşma ve başkaldırma gözlemlenmektedir.

Derinlik, perspektif ve oran algıları gelişmiştir. Sert bir gerçekçi (realist) bir anlayış içerisine girerler ve sık sık resimlerinin "Nasıl olduğunu, benzeyip benzemediğini" sorarlar. Bu yaş çocuğunda cinsiyet ayrımı başlar kızlar

erkeklerden erkekler kızlardan nefret eder görünürler bu resimlerine de yansır, erkek çocuklar genelde resimlerinde süper kahramanlar, otomobiller vb. konular seçerken kız çocukları dekoratif öğeler, çiçekler, bebekler duygusal şeyleri konu olarak seçerler. Mekan algıları gelişmiştir. Her şey amacına uygun resimlerdir.

Bu dönemde çocuklar, gerçekliğe bakış açıları değiştiği için, yaptığı resmi benzemediğinden dolayı resim yapmaktan soğuyabilir. Bu durumu engellemek için çocuğu cesaretlendirmek gereklidir. Bu yaş çocuğu duygusaldır negatif bir eleştiri çocuğun resim yapmasını engelleyebilir.

Çocuk Resimlerinin Değerlendirilmesi

Öğretim açısından değerlendirme; öğretim sürecinin öğrencinin bilgi, kavram ve değer bağlamında elde ettiklerinin saptanması ve ölçülmesidir(Kırısoğlu, 2009; 137). Değerlendirme yıl içerisinde yapılan eğitim ve öğretimin verimliliğin ölçülmesi denebilir. Yapılan bütün uğraşların ödüllendirilmesidir.

Alakuş ve diğerlerine (2011) göre, dört şekilde değerlendirme söz konusudur, bunlar;

- Sürece dayalı değerlendirme-gözlem
- Eser odaklı değerlendirme
- Süreç dosyası değerlendirmesi
- Bilişsel değerlendirme (255-261)

Bu araştırmada katılımcıların bütününe süreci gözleme ve öğrencileri tanıtmaya fırsatı bulunamadığından dolayı eser odaklı değerlendirme yapılmıştır.

Değerlendirme neden yapılır ve neden önemlidir? Öğrencinin belirlenen hedeflere ulaşip ulaşmadığının ve eğitim öğretimin gerektirdiği, öğrenci, öğretmen ve ders programına yönelik amaçların gerçekleşip gerçekleşmediğinin göstergesidir.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada ilkökul 4. sınıf öğrencilerinin resimlerinin değerlendirilmesinde, akademisyenler ve onların yetiştirdiği son sınıf lisans öğrencilerinin yaptıkları puanlamaların tutarlı olup olmadığının karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç çerçevesinde yapılan araştırma ilişkisel araştırma modeli niteliğindedir. Bu araştırma türü durumları ve olayları betimlemenin ötesinde olası ilişkileri araştırarak olguyu daha iyi anlayabilmek aradaki farklı özellikleri ortaya çıkarmak için yapılmaktadır(Büyüköztürk ve diğ., 2011: 22).

Katılımcılar

Niğde İl Millî Eğitim Müdürlüğüne Bağlı Cumhuriyet İlk Okulu 4. Sınıf düzeyinde öğrenim gören ve erişilebilir örnekleme yöntemi ile belirlenen 10 öğrenci çalışmanın amacına uygun olarak belirlenmiştir.

Veri Toplama Aracı

Araştırmanın amacı kapsamında belirlenen ve öğrencilerin resimlerini değerlendirmek için kullanılan “Yeterli”, “Kısmen Yeterli” ve “Yetersiz” şeklinde 3’lü likert dereceli puanlama anahtarı olarak tasarlanmıştır.

Değerlendirme kriterleri olarak sanatsal düzenleme elemanları ve ilkeleri adı altında literatürde geçen özellikler göze alınarak maddeler oluşturulmuştur(Buyurgan, 2001; 53-70). Kapsam geçerliği, Resim Öğretmenliği bölümünde görev yapan alanında uzman 3 akademisyenin görüşü alınarak sağlanmıştır. Puanlama anahtarının güvenilirliğini ise deneme uygulaması kapsamında puanlayıcı güvenilirliğini hesaplamak için uygulama yapılmış ve alanında uzman 2 akademisyenlerin aynı resimleri puanlamaları sonucu elde edilen puanlar arasındaki korelasyon ilişkisine bakılmıştır. Sonuç olarak iki uzmanın değerlendirme kriteri arasında $r=,84$, $p<,05$ 'e göre çok yüksek düzeyde anlamlı bir uyum olduğu görülmektedir. Bu bağlamda puanlama anahtarı yüksek düzeyde güvenilirliğe sahiptir.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında belirlenen örneklemeden toplanan resimler puanlama anahtarı ile “Yeterli=3”, “Kısmen Yeterli=2” ve “Yetersiz=1” şeklinde puanlanmış ve en yüksek puan alabilecek öğrenci resmi 36, en düşük puan alabilecek öğrenci resmi 12 olarak hesaplanmıştır. Örnekleme dahil edilen resimlerin puanlanması sonucu verilerden elde edilen toplam puanların ortalaması, “12-19=yetersiz”, “20-27=kısmen yeterli” ve “28-36=yeterli” kriterler göz önünde bulundurularak yapılan analizlerden elde edilen sonuçlar yorumlanmıştır. Akademisyenler ve lisans öğrencilerinin puan dağılımlarının düzeylerini tespit etmek için ortalama ve standart sapma değerleri incelenmiş, puanları arasındaki ilişkiye Pearson Korelasyon analizi , puanları arasındaki farka ise bağımsız örneklem t-testi ile bakılmıştır.

BULGULAR

Birinci Alt Problem: Resim öğretmenliği bölümünde bulunan akademisyen ve lisans öğrencilerinin ilköğretim 4. sınıf düzeyinde öğrenim gören 10 öğrencinin resimlerine ilişkin değerlendirme puanları ne düzeydedir?

Tablo 1: Akademisyen ve Resim Bölümü Öğrencilerine Göre İlköğretim 4. Sınıf Düzeyinde Öğrenim Gören 10 Öğrencinin Resimlerine İlişkin Ortalama Ve Standart Sapma Puanları

Resim No	Akademisyenler			Öğrenciler		
	N	Ortalama	S	N	Ortalama	S
1	5	23,40	7,50	5	27,20	4,66
2	5	20,20	4,49	5	26,80	4,76
3	5	13,40	2,07	5	18,20	2,78
4	5	28,80	6,69	5	31,80	3,77
5	5	14,00	1,87	5	18,20	1,92
6	5	24,80	7,05	5	26,80	4,15
7	5	31,00	5,00	5	30,40	6,11
8	5	28,20	6,26	5	29,80	2,77
9	5	25,00	5,66	5	28,80	4,76
10	5	29,40	4,93	5	30,20	2,95
Toplam	50	23,82	7,74	50	26,82	5,90

Tablo-1’e bakıldığında akademisyenlerin 1. resme vermiş oldukları ortalama puan ($X=23,40$, $s=7,50$, kısmen yeterli), öğrencilerin 1. Resme vermiş oldukları ortalama puandan ($X=27,20$, $s=4,66$, kısmen yeterli) küçük olduğu görülmektedir. 1. Resmi, öğrenciler akademisyenlere göre daha yeterli olarak görmektedir.

2. Resme bakıldığında akademisyenlerin 2. resme vermiş oldukları ortalama puan ($X=20,20$, $s=4,49$ kısmen yeterli), öğrencilerin 2. Resme vermiş oldukları ortalama puandan ($X=26,80$, $s=4,76$ kısmen yeterli) küçük olduğu görülmektedir. 2. Resmi, öğrenciler akademisyenlere göre daha yeterli olarak görmektedir.

3. Resme bakıldığında akademisyenlerin 3. resme vermiş oldukları ortalama puan ($X=13,40$, $s=2,07$ yetersiz), öğrencilerin 3. Resme vermiş oldukları ortalama puandan ($X=18,20$, $s=2,78$ yetersiz) küçük olduğu görülmektedir. 3. Resmi, öğrenciler akademisyenlere göre daha yeterli olarak görmektedir.

4. Resme bakıldığında akademisyenlerin 4. resme vermiş oldukları ortalama puan ($X=28,80$, $s=6,69$ yeterli), öğrencilerin 4. Resme vermiş oldukları ortalama puandan ($X=31,80$, $s=3,77$ yeterli) küçük olduğu görülmektedir. 4. Resmi, öğrenciler akademisyenlere göre daha yeterli olarak görmektedir.

5. Resme bakıldığında akademisyenlerin 5. resme vermiş oldukları ortalama puan ($X=14,00$, $s=1,87$ yetersiz), öğrencilerin 5. Resme vermiş oldukları ortalama puandan ($X=18,20$, $s=1,92$ yetersiz) küçük olduğu görülmektedir. 5. Resmi, öğrenciler akademisyenlere göre daha yeterli olarak görmektedir.

6. Resme bakıldığında akademisyenlerin 6. resme vermiş oldukları ortalama puan ($X=24,80$, $s=7,05$ kısmen yeterli), öğrencilerin 6. Resme vermiş oldukları ortalama puandan ($X=26,80$, $s=4,15$ kısmen yeterli) küçük olduğu görülmektedir. 6. Resmi, öğrenciler akademisyenlere göre daha yeterli olarak görmektedir.

7. Resme bakıldığında akademisyenlerin 7. resme vermiş oldukları ortalama puan ($X=31,00$, $s=5,00$ yeterli), öğrencilerin 7. Resme vermiş oldukları ortalama puandan ($X=30,40$, $s=6,11$ yeterli) büyük olduğu görülmektedir. 7. Resmi, öğrenciler akademisyenlere göre daha yetersiz olarak görmektedir.

8. Resme bakıldığında akademisyenlerin 8. resme vermiş oldukları ortalama puan ($X=28,20$, $s=6,26$ yeterli), öğrencilerin 8. Resme vermiş oldukları ortalama puandan ($X=29,80$, $s=2,77$ yeterli) küçük olduğu görülmektedir. 8. Resmi, öğrenciler akademisyenlere göre daha yeterli olarak görmektedir.

9. Resme bakıldığında akademisyenlerin 9. resme vermiş oldukları ortalama puan ($X=25,00$, $s=5,66$ kısmen yeterli), öğrencilerin 9. Resme vermiş oldukları ortalama puandan ($X=28,80$, $s=4,76$ yeterli) küçük olduğu görülmektedir. 9. Resmi, öğrenciler akademisyenlere göre daha yeterli olarak görmektedir.

10. Resme bakıldığında akademisyenlerin 10. resme vermiş oldukları ortalama puan ($X=29,40$, $s=4,93$ yeterli), öğrencilerin 10. Resme vermiş oldukları ortalama puandan ($X=30,20$, $s=2,95$ yeterli) küçük olduğu görülmektedir. 10. Resmi, öğrenciler akademisyenlere göre daha yeterli olarak görmektedir.

İkinci Alt Problem: Resim öğretmenliği bölümünde bulunan akademisyen ve lisans öğrencilerinin ilköğretim 4. sınıf düzeyinde öğrenim gören 10 öğrencinin resimlerine ilişkin değerlendirme puanları arasında ilişki var mıdır?

Tablo 2: Akademisyen ve Resim Bölümü Öğrencilerine Göre İlköğretim 4. Sınıf Düzeyinde Öğrenim Gören 10 Öğrencinin Resmine Vermiş oldukları Puanlara İlişkin Pearson Korelasyon Sonuçları

		Lisans Öğrencileri
Akademisyenler	r	,45(*)
	p	,001
	N	50

* $p<,05$

Tablo 2'ye bakıldığında Resim Öğretmenliği bölümünde görev yapan akademisyenlerin ilköğretim 4. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin resimlerine vermiş oldukları puanlar ile Resim Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin ilköğretim 4. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin resimlerine vermiş oldukları puanlar arasında $r=,45$, $p<,05$ 'e göre pozitif yönde orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir. Lisans öğrencileri ile Akademisyenler arasındaki öğrenci resimlerini değerlendirme kriterleri açısından orta düzeyde bir tutarlılık olduğu görülmektedir.

Üçüncü Alt Problem: Resim öğretmenliği bölümünde bulunan akademisyen ve lisans öğrencilerinin ilköğretim 4. sınıf düzeyinde öğrenim gören 10 öğrencinin resimlerine ilişkin değerlendirme puanları arasında farklılık var mıdır?

Tablo 3: Akademisyen ve Resim Bölümü Öğrencilerine Göre İlköğretim 4. Sınıf Düzeyinde Öğrenim Gören 10 Öğrencinin Resmine Vermiş oldukları Puanlara Arasındaki Farklılığa İlişkin Bağımsız Örneklem T-Testi Sonuçları

Puanlayıcılar	N	Ortalama	S	t	sd	p
Akademisyen	50	23,82	7,74	-2,18	98	,032*
Lisans Öğrenciler	50	26,82	5,90			

* $p<,05$

Tablo 3'e bakıldığında Resim Öğretmenliği bölümünde görev yapan akademisyenlerin ilköğretim 4. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin resimlerine vermiş oldukları puanlar ($X=23,82$) ile Resim Öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin ilköğretim 4. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin resimlerine

vermiş oldukları puanlar arasında $t=-2,18$, $p<,05$ 'e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farklılık, lisans öğrencilerinin akademisyenlere göre değerlendirdikleri resimleri daha yeterli gördüklerinden kaynaklanmaktadır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Çalışmanın amacına göre belirlenen alt problemlere ilişkin bulgular incelendiğinde;

Birinci Alt Problem: Genel itibari ile Resim Öğretmenliği bölümünde görev yapan akademisyenler ve bu bölümde öğrenim gören lisans öğrencileri ilköğretim 4. Sınıf ta öğrenim gören öğrencilerin resimlerini incelediklerinde; 1., 2. ve 6. resimde puanlayıcılar kısmen yeterli olarak görmektedir, aynı zamanda lisans öğrencileri bu üç resmi akademisyenlere göre daha yeterli olarak değerlendirmiştir. 3. ve 5. resimde puanlayıcılar yetersiz olarak görmektedir, aynı zamanda lisans öğrencileri bu üç resmi akademisyenlere göre daha yeterli olarak değerlendirmiştir. 4., 7., 8. ve 10. resimde puanlayıcılar yeterli olarak görmektedir, 7. resimde akademisyenler lisans öğrencilerine göre daha yeterli olarak değerlendirirken, diğer 3 resimde lisans öğrencileri akademisyenlere göre daha yeterli olarak algılamaktadır. 9. resimde akademisyenler kısmen yeterli olarak değerlendirirken öğrenciler yeterli olarak değerlendirmektedir. Resimlerin her biri incelendiğinde değerlendirme kriterlerine alan itibari ile uzman olan akademisyenlerin daha fazla dikkat ederek objektif bir değerlendirme yaptığı görülürken, lisans öğrencilerinin değerlendirme kriterlerini daha subjektif bir şekilde algıladıkları ve bu yüzden resimleri biraz daha yeterli gördükleri sonucuna ulaşılmıştır.

İkinci Alt Problem: Resim Öğretmenliği bölümünde görev yapan akademisyenlerin ilköğretim 4. Sınıfta öğrenim gören öğrencilerin resimlerini değerlendirirken puanlara anahtarında yer alan kriterlere uygunluğunu değerlendirme düzeyleri ile lisans öğrencilerinin resimlerin puanlama anahtarındaki kriterlere uygunluğunu değerlendirme düzeyleri arasında orta düzeyde bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Akademisyenlerin değerlendirme kriterleri açısından eğitimleri ve alan uzmanlığı göz önünde bulundurulursa, lisans öğrencileri ile aynı şekilde bir değerlendirme yapma olasılığının düşebileceği ve aradaki ilişkinin de çok yüksek çıkmaması aldıkları eğitimin sonucu olarak görülmektedir. Bu sonuca göre akademisyenlerin, çalışmanın amacına uygun belirlenen kriterler hakkında sahip oldukları bilgi ve donanımın lisans öğrencilerine orta düzeyde bir başarı ile aktarabildikleri sonucuna ulaşılabilir ya da lisans öğrencilerinin orta düzeyde bir öğrenme gerçekleştirdiği sonucu da çıkarılabilir.

Üçüncü Alt Problem: Akademisyenlerin ilköğretim 4. Sınıf öğrencilerine ait resimleri değerlendirirken elde edilen puan ile lisans öğrencilerinin aynı resimleri değerlendirirken elde edilen puan arasında bir farklılık olduğu görülmektedir. Bu farklılık, lisans öğrencilerinin değerlendirme kriterlerini biraz olsun göz ardı ederek subjektif bir değerlendirme yoluna gittikleri ve akademisyenlerin daha profesyonel ve objektif bir değerlendirme yaptığından dolayı lisans öğrencilerine göre resimleri daha yetersiz gördüklerinden kaynaklanmaktadır.

Öneriler;

- Bölümün uygulama ağırlıklı içeriğinden dolayı alan derslerinin kredi saati artırılarak yeterli düzenlemelere gidilebilir.
- Ders içeriklerinin belirlenen program hedeflerine ulaşmadaki öneminden yola çıkarak, derslerin içerikleri araştırılarak beklentilere cevap verebilir nitelikte yeniden düzenlenebilir.
- Programda öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ile alan eğitim derslerinin sürelerinde dengeli bir dağılıma gidilebilir.

Not: Bu çalışma 25-27 Nisan 2013 tarihlerinde Antalya'da 28 Ülkenin katılımıyla düzenlenen " International Conference on New Trends in Education – ICONTE – 2013 "da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Ayaydın, A., Vural, D. Ü., Tuna, S., Yılmaz, M. G., Alakuş, A. O., Mercin, L. (ed). (2011). *Sanat Eğitimi ve Görsel Sanatlar Öğretimi*. (2. Bs.) Ankara: Pegem A

Artut, K. (2001). *Sanat Eğitimi Kuramlar Ve Yöntemleri*. (1. Bs.), Ankara: Anı Yayıncılık.

Artut, K. (2006). *Sanat Eğitimi Kuramlar Ve Yöntemleri*. (4. Bs). S: 145-151-152, Ankara: Anı Yayıncılık.

Aykaç, V. K. (2004). Sanat Eğitiminde Değerlendirme Ve Süreç Dosyası. II. Sanat Eğitimi Sempozyumu içinde 28-29-30 Nisan (s. 221-232) Ankara: Gazi Üniversitesi.

Baler, H. T. (1990). 3- 7 Yas Çocuklarında Resim Yoluyla Yaratıcılığın Geliřtirmesi. Eğitim Bilimleri I. Ulusal Kongresi içinde. Güzel Sanatlar Eğitimi Ve Eğitim Öğretim Programları Ve Öğretim II. 24-28 Eylül 2: 93-101. Ankara: Ankara Üniversitesi.

Buyurgan, S. ve U. (2001). *Sanat Eğitimi ve Öğretimi*. (1. Bs). Ankara: Dersal Yayıncılık

Büyüköztürk, ř., Çakmak, E. K., Demirel, F., Akgün, Ö. E., Karadeniz, ř. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem A.

Doğan, P. (2004). Günümüz Sanat Eğitiminde Özgün Arayıřlar. II. Sanat Eğitimi Sempozyumu içinde 28-29-30 Nisan (s. 389-391). Ankara: Gazi Üniversitesi

Fischer, E. (1995). *Sanatın Gerekliliđi* (8. Bs.). Çev. Cevat Çapan İstanbul: Payel Yayınları.

Kırışoğlu, O.T. (2009). *Sanat Kültür Yaratıcılık* (1. Bs.). Ankara: Pegem A.

Söylemez, S. (2004). Sanat Eğitiminde Yeni Yaklařımlar. 2. Sanat Eğitimi Sempozyumu içinde 28-29-30 Nisan (s. 393-401) Ankara: Gazi Üniversitesi.